

Förutsättningar för att etablera en evidensbaserad praktik i socialtjänsten

En kvalitativ studie som gjorts av forskare vid Karolinska Institutet.

Rapporten syftar till att beskriva vilka organisatoriska förutsättningar som i praktiken visat sig vara centrala för en framgångsrik etablering av en evidensbaserad praktik i socialtjänsten.

Metod

39 chefer från 24 kommuner blev inbjudna via mejl till att delta. Totalt deltog 22 chefer från 14 kommuner. Av dessa var 8 socialchefer, fyra avdelningschefer och tio enhetschefer. De tillhörde verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg och i vissa fall äldreomsorg och enheter för funktionsnedsättning.

En semistrukturerad intervjuguide skapades som fokuserade på upplevelser av implementeringsprocessen, effekter av EBP för organisationen, medarbetare och klienter samt upplevda hindrande och underlättande faktorer för implementering av EBP. Intervjuerna genomfördes via telefon. Två av författarna genomförde intervjuerna. Intervjuerna spelades in. En första sortering gjordes där man bedömde hur långt kommunerna kommit i sitt arbete. 5 kommuner bedömdes ha kommit långt i arbetet med EBP, sex kommuner bedömdes inte ha kommit lika långt. Därefter kodades intervjuerna från de kommuner som kommit längre och de som kommit mindre långt. Template analysis användes för kodningen.

Resultat

Det finns flera möjliga startpunkter och vägar för organisationer som vill etablera en evidensbaserad praktik. Det handlar om att börja där verksamheten av olika anledningar redan är stark, till exempel där det finns ett stort engagemang, tidigare goda erfarenheter eller välutvecklade rutiner och stödstrukturer. Aktiviteternas tidsordning är inte betydelsefull.

Strategis ledning genomsyrar de kommuner som kommit längst i arbetet med EBP-

Åtta centrala komponenter, inom tre områden, visade sig vara viktiga för utvecklingen av EBP.

De tre områdena var:

- Kunskapssyn och kompetens
- Målstyrning och uppföljning
- Aktiva val

De åtta komponenterna som ingår är:

Kunskapssyn och kompetens:

- Skapar gemensam kunskapsgrund
- Systematisk planering av kompetensutveckling

- Fokuserar på medarbetarnas professionella utveckling

Målstyrning och uppföljning:

- Dialog mellan politiker och tjänstemän
- Granskar för att utveckla

Aktiva val:

- Väljer verksamheter och personal
- Brukare utgångspunkten för arbetets utformning
- Skapat infrastruktur utifrån behoven

Det räcker inte att enskilda komponenter finns på plats, snarare är det strävan mot en tydlig riktning och interaktion mellan olika komponenter och områden som är centrala.

Resultaten visar tydligt att EBP inte är något man inför en gång för alla, eller ens något som kan beskrivas som implementerat. Att arbeta med EBP är en ständig process, till skillnad från att ta till sig en metod.

I bilaga 1 finns en Termometer – ett verktyg för att diskutera förutsättningarna för en evidensbaserad praktik.

Läs hela rapporten här:

<https://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19868/2015-6-34.pdf>